

*Міністерство освіти і науки України
Закарпатський лісотехнічний коледж
Державного вищого навчального закладу
„Національний лісотехнічний університет України”*

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Закарпатського
лісотехнічного коледжу
Р. В. Ковалишин
«25» березня 2020 р.

**Програма
вступних випробувань з української мови**

для абітурієнтів, які вступають на основі базової загальної середньої освіти
для здобуття освітньо-професійного ступеня молодшого фахового бакалавра

*Розглянуто і схвалено цикловою комісією
філологічних дисциплін*

Протокол № 8 від 5 березня 2020 р.

Голова комісії *В. І. Лип*

м. Хуст
2020 р.

1. ВСТУП

Готуючись до вступу у заклади фахової передвищої освіти, зокрема до Закарпатського лісотехнічного коледжу Державного вищого навчального закладу „Національний лісотехнічний університет України”, абітурієнти повинні усвідомлювати, що знання мови належать до найважливіших сутностей людини. Вони є засобом і матеріалом формування і становлення особистості людини, її інтелекту, волі, почуттів і формою буття. Мова – це безперервний процес пізнання світу, його освоєння людиною.

Екзаменаційну документацію для проведення вступних випробувань з української мови розроблено на основі Закону «Про загальну середню освіту», Державного стандарту базової та повної загальної (профільної) освіти та Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова» .

Письмовий екзамен з української мови у вигляді диктанту дає можливість перевірити писемну грамотність абітурієнтів. Він зручний тим, що ставить усіх їх в однакові умови, оскільки не мають права на вибір тексту чи його розміру.

2. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Абітурієнти з курсу сучасної української мови повинні знати:

- українську абетку; звуки, букви, склади;
- класифікацію звуків;
- чергування голосних та приголосних в мовному потоці;
- основні правила української літературної вимови;
- основні правила української орфографії;
- вживання великої літери;
- написання слів разом, окремо, через дефіс;
- правопис прізвищ та географічних назв;
- правила написання апострофа;
- правила написання м'якого знака;
- правопис іншомовних слів;
- правила переносу;
- лексикологію; синоніми, антоніми, омоніми;
- українську фразеологію;
- морфологію як учення про частини мови;
- синтаксис як учення про словосполучення і речення;
- класифікацію простих і складних речень;
- пунктуацію;
- основні стилі української мови.

Абітурієнти повинні володіти такими навичками та вміннями з української мови:

- грамотно й охайно писати;
- застосовувати теоретичні знання до конкретного мовного матеріалу;
- знаходити й обґрунтовувати орфограми та пунктограми;

- пояснювати фонетичні, лексичні, морфологічні, синтаксичні явища;
- правильно ставити і пояснювати розділові знаки.

3. РОЗДІЛИ ТА ЇХ КОРОТКИЙ ЗМІСТ

Курс вивчення української мови складається з таких розділів:

1. Фонетика і фонологія (вчення про знакову систему мови).
2. Графіка і орфографія (вчення про передачу звуків на письмі та правила написання слів і їх частин).
3. Лексикологія і фразеологія (вчення про словниковий склад мови і фразеологічні одиниці мови).
4. Морфемна структура слова (засоби і способи творення слів).
5. Граматика - морфологія і синтаксис (учення про частини мови, форми слів і словозміну, про будову словосполучення і речення).
6. Пунктуація (вчення про систему розділових знаків, їх типи та правила вживання).

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИКТАНТІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Основною формою перевірки орфографічної та пунктуаційної грамотності є текстовий диктант. Перевірці підлягають уміння правильно писати слова на вивчені орфографічні правила та словникові слова, визначені для запам'ятовування; постановка розділових знаків відповідно до опрацьованих правил пунктуації; правильність оформлення роботи. Перевірка здійснюється фронтально за традиційною методикою. Для екзаменаційного диктанту використовується текст, доступний для розуміння абітурієнтів на основі базової загальної середньої освіти. За обсягом тексти диктантів відповідають чинній програмі з української мови — містять 160 - 190 слів. Визначаючи кількість слів у диктанті, було враховано як самостійні, так і службові частини мови й вигуки.

Диктант оцінюють однією оцінкою на основі таких критеріїв:

- орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково;
- помилка в слові, яке повторюється в диктанті кілька разів, або в корені однокорених слів уважається однією помилкою; при підрахуванні ці помилки (скільки б їх не було) вважаються за одну;
- помилки на те саме правило, але в різних словах, вважаються різними помилками.

Виправляються, але не враховуються помилки, що спотворюють звуковий склад слова, наприклад "оперігати" (замість оберігати); "докша" (замість дошка).

При оцінюванні диктантів важливо також враховувати характер помилки. Серед помилок слід виділяти негрубі, тобто такі, які не мають істотного значення для характеристики грамотності, повторювані і однотипні помилки. Під час підрахування помилок дві негрубі вважають за одну. Одна негруба помилка не враховується.

До негрубих відносять такі помилки:

- 1) у винятках з усіх правил;
- 2) у написанні великої букви в складних власних найменуваннях;

- 3) у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;
- 4) у разі, коли замість одного знаку поставлений інший;
- 5) у випадках, що вимагають розрізнення не і ні (у сполученнях *не хто інший, як; не що інше, як; ніхто інший ні; ніщо інше не...*);
- 6) у пропуску одного із сполучуваних розділових знаків або порушенні їх послідовності;
- 7) при заміні українських букв російськими.

Повторюваними вважаються орфографічні помилки в одному й тому ж слові, яке вживається декілька разів, або в корені однокореневих слів. При підрахуванні ці помилки (скільки б їх не було) вважаються за одну.

Однотипними вважаються помилки на одне правило, якщо умови вибору правильного написання полягають у граматичних (*борються, ходить*) і фонетичних (*пісня, сміється*) особливостях слова. Кожна однотипна помилка обраховується окремо.

За наявності в контрольному диктанті більше п'яти поправок (виправлення неправильного написання на правильне) оцінка знижується на один бал, але таке зниження не повинно призводити до незадовільного оцінювання роботи студента. Відмінна оцінка не ставиться за наявності трьох і більше виправлень.

Диктант оцінюється однією оцінкою, виходячи з таких нормативів:

Сума балів 200 б.	Оцінка 12 б.	Оцінка 4 б.
93-101	1	незадовільно
102-110	2	
111-119	3	
120-128	4	задовільно
129-137	5	
138-146	6	
147-155	7	добре
156-164	8	
165-173	9	
174-182	10	відмінно
183-191	11	
192-200	12	

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Авраменко О.М. (уклад.). ДПА 2014. Збірник диктантів для державної підсумкової атестації з української мови. 9 клас. - К.: Центр навчально-методичної літератури, 2014. — 80 с.
2. Ваш репетитор з української мови: Посібник. Вид. 2-е / кол. авторів під керівн. М. Пентилюк. – К.: Ленвіт, 2003. – 72 с.
3. Ганич Д.І. Російсько-український і українсько-російський словник / Д.І. Ганич, І.С. Олійник. - 6-е вид. стер. - К. : Фенікс, 1994. - 560 с.
4. Зубков М. Українська мова. Універсальний довідник. – Харків: Видавничий дім “Школа”, 2009. – 496 с.
5. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: навчальний посібник. – К.: Вища школа, 2007. – 303 с.
6. Козачук Г.О. Українська мова. Практикум. Навчальний посібник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: Вища школа, 2008. — 414 с.
7. Кононенко П. Українська мова. Посібник для вступників до вузів. – К.: Либідь, 1992. – 224 с.
8. Копитіна І.В. Українська мова у визначеннях, таблицях і схемах 7-11 клас. – Х.: Ранок, 2001. – 132 с.
9. Мацько Л.І., Мацько О.М., Сидоренко О.М. Збірник диктантів для державної підсумкової атестації з української мови. 9 клас. - К.: Центр навчально-методичної літератури, 2011. - 64 с.
10. Шевченко Л.Ю. Сучасна українська мова. Довідник / Л.Ю. Шевченко, В.В. Різун, Ю.В. Лисенко; за ред. О.Д. Пономаріва. — К.: Либідь, 1996. — 320 с.
11. Юшук І.П. Українська мова. Практикум з правопису української мови. – К.: Освіта, 2007. – 254 с.